

PIŠE LADA KALMETA

Koncertna dvorana, jedan od najljepših prostora Kneževe palače, zadarskog spomenika kulture koji je u Domovinskom ratu teško oštećen direktnim granatiranjem, nakon 21 godinu otvorila je Zadrani svoja vrata: za sada nije osposobljena za koncertnu funkciju, no već postavljanje prve izložbe navelo je mnoge da dođu u nekada reprezentativan prostor prepun štukatura. Društvo arhitekata je, naime, 3. rujna postavilo izložbu "Nedovršene modernizacije – između utopije i pragmatizma".

– Obavljena je sanacija dvorane i konsolidacija građevine, te smo mogli staviti u funkciju koncertnu dvoranu, uz koju su mnogi Zadrani i sentimentalno vezani. Desetljećima su ondje održavani koncerti, a 21 godinu nije se moglo ni ući u taj prostor. U ratu je baš koncertna dvorana bila direktno pogodena. Radove na obnovi Kneževe palače vodili su stručnjaci Konzervatorskog odjela u Zadru Miljenko Domijan i Anastazija Magaš – istaknula je ravnateljica zadarskoga Narodnog muzeja Renata Peroš.

Popravci i prepravci

Kneževa palača prvi se put spominje u dokumentu iz 1288., premda izgradnja palače datira nešto ranije. Građevina je konstantno popravljana i proširivana, a aktualni izgled Kneževe palače rezultat je pregrađivanja i velike obnove u novom, klasičističkom stilu koja je obavljena početkom 19. stoljeća.

– Kad su 1999. godine počeli opsežni radovi na obnovi građevine, koji su ponajprije podrazumijevali statičku i građevinsku konsolidaciju, obavljena je i konzervatorsko-restauratorska obnova arhitektonske kamene dekoracije, a radi se i na obnovi štukatura – kazala je ravnateljica Peroš, istaknuvši da je koncertna dvorana bila ukrašena bogatim ukrasnim štukaturama.

Reprezentativni prostori prvoga kata Kneževe palače na stropovima su bili dekorirani štukaturama, rađenima od 1851. godine, s bogatim rubnim vijencima, i lovorovim vijencima s girlandama te motivima glazbala (violina, Panova frula, lira, rog i aulos, lutnja, truba i tamburin, bubanj i kornet).

KNEŽEVA PALAČA NAKON 21 GODINU ZADRANI PONOVRNO KROČILI U DIO KNEŽEVE PALAČE KOJI JE TEŠKO RAZOREN U DOMOVINSKOM RATU

Zadarska koncertna dvorana ponovno se uzdiže iz pepela

Krajem 1991. i početkom 1992. godine Kneževa palača pogodena je s osam projektila velikoga kalibra. Koncertna dvorana za sada još nije osposobljena za koncertnu funkciju, no već postavljanje prve izložbe u njoj navelo je mnoge da dođu u nekada reprezentativan prostor

Renata Peroš, ravnateljica Narodnog muzeja Zadar, u koncertnoj dvorani.

JURE MIŠKOVIĆ / CROPIX

Nova otkrića

•• Tijekom arheoloških istraživanja, provedenih u sklopu radova građevinske konsolidacije Kneževe palače, pronađeni su ostaci antičkih zgrada, vjerojatno stambenih rimskih građevina. Istraživanjima su utvrđeni i ostaci kasnoantičkih, tj. ranosrednjovjekovnih građevinskih struktura. Prema tim nalazima, prostor današnje Kneževe palače bio je izgrađen i nastanjen još od rimskih vremena, što je upotpunilo spoznaju o urbanizmu antičkog i ranosrednjovjekovnog Zadra.

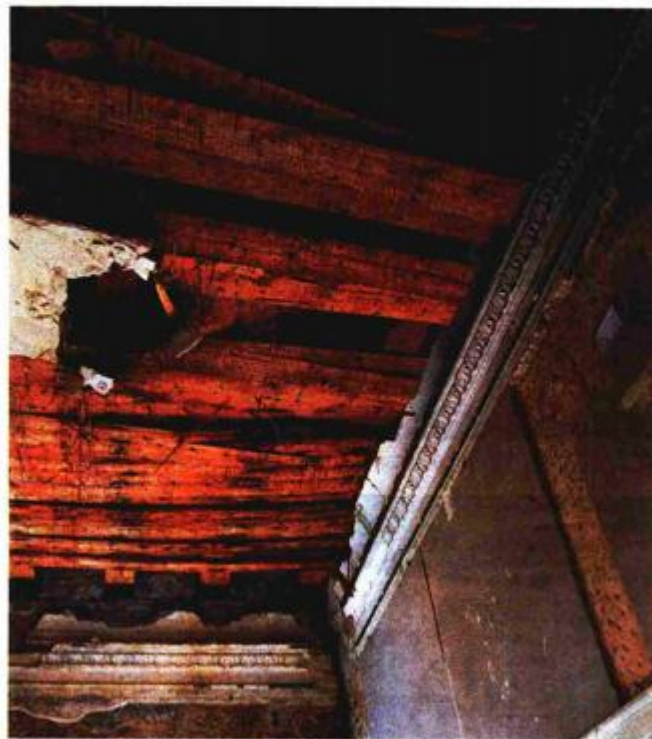
Dio štukatura oponaša renesansni kasetirani strop, a u koncertnoj dvorani bili su izvedeni bogati štuko ukrasi nastali vjerojatno 1865. godine.

Strop dvorane bio je podijeljen u tri polja pomoću zidnih istaka koji su na krajevima prelazili u visoki reljef ukrasnog maskerona, a veće polje imalo je dvije razmaknute rozete za lustere povezane polukružnim lovorovim vijencima.

Veliki kalibar

Granatiranjem u Domovinskom ratu potpuno su uništene štukature stropa koncertne dvorane, dok su one u sobi zapadnoga krila teško oštećene. Krajem 1991. i početkom 1992. godine Kneževa palača pogodena je s osam projektila velikoga kalibra. Uništen je veći dio krovista, probijena ulična fasada, razorena unutrašnjost, inventar je uništen. Prethodno je, od kraja Drugog svjetskog rata, Kneževa palača bila sjedište različitih kulturnih institucija grada Zadra.

Obnovu su financirali Ministarstvo kulture RH i Grad Zadar. Svi radovi obavljani su pod nadzorom Konzervatorskog odjela u Zadru, projektnu dokumentaciju izradilo je poduzeće D&Z, a radove je obavilo zadarsko građevinsko poduzeće "Duca". Restauratorske radove na štukaturama obavlja Hrvatski restauratorski zavod.

Tijekom 1991. i 1992. Kneževa je palača bila pogođena s osam projektila velike razorne snage